

een jonk was, of hij vroeg de resident om een sloep om de jonk, samen met zijn vaartuigen, te verjagen. Omdat de residenten van mening waren geweest dat er na het voltooiën van de logie geen sloepen meer aanwezig hoefde te zijn, was er echter geen exemplaar beschikbaar. Enige belemmeringen hadden het onmogelijk gemaakt om de Oranjeboom tegen maart te Bandjarmasin te laten zijn. Zo kon de resident uitsluitend met zijn eigen pantjalang de smokkel van specerijen naar de jonken, wanneer zij de rivier hadden verlaten, tegengaan. Deze is daarvoor een vergoeding toegekend, [fol. 1548] die de pas aangestelde residenten zullen vaststellen. Lodewijk Wilkens de Lile moet er zich voor verantwoorden dat de schuld van de sultan weer tot 8000 Spaanse realen is opgelopen. Hij schreef op 25 juni 1764 dat de sultan hem dit bedrag schuldig is. Voor de zekerheid is de nieuwe residenten bevolen om het voor rekening van De Lile in te vorderen. Mocht De Lile zich niet voldoende kunnen zuiveren voor het uitblijven van peper dit jaar, dan kan de schade daarmee verhaald worden. De Liles opvatting dat de huidige sultan, die slechts als regent tijdens de minderjarigheid van de kinderen van wijlen sultan Mohammad optreedt, uitsluitend zijn eigen beurs en die van zijn gunstelingen met het zweet en bloed van de arme onderdanen vult, schijnt maar al te waar. De vorst betuigde echter herhaaldelijk het tegendeel. De Hoge Regering bracht de sultan het recht om vaartuigen te doorzoeken onder ogen en onderhield hem onlangs over zekere handel in tin, [fol. 1549] die hij op de kust van Maleisië tracht te drijven om de tin naar China te zenden. Dit jaar zond hij reeds 204 pikol. In de laatste brief is gezegd dat dit niet kan worden toegestaan, en de nieuwe residenten werd bevolen al het tin dat wordt gevonden, in beslag te nemen. In een brief aan de Hoge Regering beval de sultan een zekere Lauwenfos, burger te Batavia, maar sindsdien overleden, als opvolger van Lodewijk Wilkens de Lile aan. Er is niet op ingegaan en het plakaat dat particuliere correspondentie met inlandse vorsten en -groten verbiedt, is vernieuwd. Bij het deel over Batavia wordt hierop ingegaan. Op klachten van de residenten in de brief van 15 augustus 1763 wordt met een extract uit de notulen aan de naar Bandjarmasin vertrekkende bestuurders opgedragen om familiäre omgang van schepelingen met inlanders en Chinezen en het kopen van slaven, te verbieden. Dit jaar is voor f 9086 aan goud ontvangen dat tegen f 382,7- het mark fijn in rekening is gebracht. [fol. 1550] Er is bevolen hiermee op dezelfde voet voort te gaan en de door Heren XVII bestelde 1000 karaat ruwe diamanten in de gevraagde sortering te voldoen. Door het wegblijven van de Oranjeboom zijn de inkomsten en uitgaven over 1763/64 nog onbekend. Slechts over de in- en afschrijvingen wordt gemeld dat in een brief van 30 maart 1764 rsd 6098 $\frac{1}{6}$ voor woningen, waarvoor in de brief van 15 november 1760 toestemming was gegeven, is goedgekeurd. In de brief van 15 augustus 1764 gebeurde dit ook met rsd 7497 $\frac{7}{12}$ voor twee voltooide pakhuizen, de batterijen en het overdekken van de palissaden. Men hoopt dat de uitgaven voor timmerwerk nu ophouden, terwijl ingenieur Martin Koeter op uitdrukkelijk bevel is teruggekomen en reeds in oktober 1764 is gerepatriëerd. [fol. 1551] Aan kleinere posten en enige geringe personele mutaties wordt voorbijgegaan. Ter aflossing van wie hun diensttijd hadden voltooid zijn er twaalf soldaten met een tamboer gezonden en elf, van wie twee ongeneeslijk ziek, zijn teruggekomen met nog twee huistimmerlieden. De eerste resident Willem Adriaan Palm werd bevolen alles van belang met de secunde te overleggen, die daarvoor dan ook verantwoordelijk is en eenderde van de douceurs van deze residentie krijgt.

TIMOR

[fol. 1552] Uit Timor is met de Jonge Petrus Albertus, de sloep Vreedebest en de particuliere sloep Phœnix op 2 juli, 23 oktober en 13 december 1764 ontvangen)

59.467 $\frac{1}{2}$ lb. Wax, waaronder 9467 $\frac{1}{2}$ lb. in geschenk

3449 lb. lange peper

79 stux slaven waaronder agt stux in geschenk

21.000 lb. groene catjang tot geschenk

75 $\frac{4}{5}$ thailen riviergoud